

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 410.012.03.2015

P/15/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/094 – Przeciwdziałanie niszczeniu dróg samorządowych przy budowie autostrad i dróg ekspresowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Małgorzata Grudowska, Starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94026 z dnia 15 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Joanna Marczyk, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94029 z dnia 22 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Zarząd Dróg Powiatowych w Oleśnicy (dalej „ZDP w Oleśnicy” lub „Zarząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marzena Graczyk, Dyrektor ZDP w Oleśnicy w okresie od 1 kwietnia 2014 r. i nadal ¹ (dowody: akta kontroli str. 279-281)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność ZDP w Oleśnicy w zakresie przeciwdziałania niszczeniu dróg powiatowych przy budowie drogi ekspresowej S-8.³

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na ocenę ogólną działalności ZDP w Oleśnicy wpływ miały oceny częściowe (w obszarach monitorowania przez Zarząd stanu i zniszczeń dróg lokalnych oraz egzekwowania napraw zniszczeń i uszkodzeń powstałych na tych drogach przy budowie drogi ekspresowej S-8), a także stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości polegające na: [1] braku przeprowadzenia pięcioletnich kontroli stanu technicznego przepustów o świetle otworu równym lub większym od 150 cm, pomimo, że obowiązek ten wynikał z art. 20 pkt 10 *ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych*⁴ (dalej „*ustawa o drogach publicznych*”) oraz wykonaniu rocznych przeglądów tych przepustów w zakresie węższym od wymaganego ww. przepisem, [3] przeprowadzeniu ośmiu rocznych przeglądów stanu technicznego czterech mostów przez osoby nieposiadające odpowiednich, zgodnych z art. 62 ust. 4 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*⁵ (dalej „*ustawa Prawo budowlane*”), uprawnień w specjalności inżynierskiej mostowej, [4] nieopracowaniu /niesporządzaniu w latach 2012-2014 projektów planów/planów rozwoju sieci dróg, o których mowa w art. 20 pkt 1 i art. 35 ust. 1 *ustawy o drogach*

¹ Grzegorz Zagórny, Dyrektor ZDP w Oleśnicy w okresie od 1 października 2010 r. do 31 marca 2014 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Kontrolą objęte zostały działania w zakresie zapobiegania niszczeniu dróg wojewódzkich w trakcie realizacji drogi ekspresowej S-8 w latach 2012-2014, z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, jeżeli zdarzenie mające wówczas miejsce miało wpływ na kontrolowany okres.

⁴ Dz.U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.

publicznych, [5] niespełnieniu obowiązku określonego w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁶ (dalej „rozporządzenie w sprawie numeracji i ewidencji dróg”) w zakresie prowadzenia karty obiektu mostowego dla mostu o długość całkowitej przekraczającej 50 m oraz [6] braku zgodności oznakowania poddanych oględzinom dróg powiatowych o nr 1470D, 1498D, 1497D, 1499D, 1502D z zatwierdzonymi Projektami Stałej Organizacji Ruchu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Monitorowanie przez ZDP w Oleśnicy stanu i zniszczeń dróg lokalnych

1.1. Legalność i rzetelność działań w zakresie zachowania właściwego stanu technicznego powiatowej sieci drogowej

Opis stanu
faktycznego

ZDP w Oleśnicy został utworzony w dniu 15 lutego 1999 r.⁷, jako jednostka organizacyjna Powiatu Oleśnickiego działająca w formie jednostki budżetowej. Jednostce tej, w dniu jej utworzenia nadano Statut (dalej „Statut”), zgodnie z którym ZDP w Oleśnicy przydzielono obowiązki wynikające z art. 20 ustawy o drogach publicznych w obowiązującym ówczesnie brzmieniu. Statut nie został dostosowany do późniejszych zmian ww. ustawy.

Szczegółowy zakres działania oraz organizację ZDP w Oleśnicy określał Regulamin Organizacyjny⁸ (dalej „Regulamin Organizacyjny”). Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym, do 31 maja 2014 r. zadaniami z zakresu dróg i mostów zajmowali się pracownicy Sekcji Drogowo – Mostowej (pięć osób) oraz Obwodów w Oleśnicy (siedem osób) i w Sycowie (sześć osób) podlegających Z-cy Dyrektora ZDP w Oleśnicy. Od 30 kwietnia 2014 r. (uchwała Zarządu Powiatu nr 90/2014 r.) zadania z zakresu dróg i mostów należały do pracowników Działu Technicznego (pięć osób) oraz Obwodów Drogowych w Oleśnicy (pięć osób) i w Sycowie (siedem osób) podlegających bezpośrednio Dyrektorowi ZDP w Oleśnicy. Zadania z zakresu dróg i mostów realizowane przez ww. pracowników znalazły odzwierciedlenie w ich zakresach obowiązków. Kierownik Obwodu Drogowego w Sycowie posiadał wykształcenie średnie w zakresie budownictwa o specjalności drogi i mosty kołowe. Osoby zatrudnione na stanowiskach Kierowników Sekcji, Obwodu w Oleśnicy, inspektorów, specjalistów i referentów nie posiadały wykształcenia z zakresu dróg i/lub mostów. Pracownicy ZDP w Oleśnicy w latach 2009-2015 brali udział w szkoleniach z zakresu zarządzania drogami i legitymowali się stażem pracy w Zarządzie nie krótszym niż 6 lat.

(dowody: akta kontroli str.254-257,672-683,271-272,273-278,645-650,651-661,662-666,667, 282-340,668-671)

Dyrektor Zarządu wyjaśniła, że w zakresie zarządzania drogami ZDP w Oleśnicy realizuje swoje zadania w oparciu o przepisy i uregulowania zawarte w: (1) ustawie o drogach publicznych, (2) ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu

⁶ Dz. U. Nr 67, poz. 582.

⁷ Wprowadzony uchwałą Rady Powiatu Oleśnickiego nr V/20/99

⁸ Wprowadzony uchwałą Rady Powiatu Oleśnickiego nr 13/99 z dnia 24 lutego 1999 r. i zmieniony uchwałami nr 72/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r., nr 90/2014 z dnia 27 maja 2014 r. i nr 178/2014 z dnia 4 grudnia 2014 r.

drogowym⁹ – dalej „Prawo o ruchu drogowym”, (3) ustawie *Prawo budowlane*, (4) aktach wykonawczych do ustaw, (5) Statucie i Regulaminie Organizacyjnym Zarządu, (6) zarządzeniach Dyrektora ZDP w Oleśnicy¹⁰.

(dowód: akta kontroli str.812)

Sieć dróg publicznych w Powiecie Oleśnickim obejmowała ogółem 881,6 km w latach 2011-2012 i 866,4 km w latach 2013-2014, w tym: - drogi krajowe stanowiły 58,9 km, - drogi wojewódzkie 91,4 km, - drogi gminne 259,7 km. ZDP w Oleśnicy zarządzał w badanym okresie drogami o długości 471,5 km w latach 2011-2012 oraz 456,4 km w latach 2013-2014. Ruch związany z budową drogi ekspresowej S-8 odbywał się w ramach trzech dróg powiatowych na odcinkach o łącznej długości 7,8 km (2 km na drodze nr 1470D, 4,3 km na drodze nr 1472D oraz 1,5 km na drodze nr 1480D), z czego zniszczeniu uległo 80,7%, tj. 6,3 km dróg (2 km na 1470 D i 4,3 km na 1472D.)

(dowód: akta kontroli str.1127)

Z uwagi na zakres realizowanej inwestycji wynikający z projektu „Budowa drogi ekspresowej S-8 na odcinku Wrocław (Psie Pole) – Syców”, budowa ta miała bezpośredni wpływ na funkcjonowanie łącznie dziewięciu dróg powiatowych, w tym odcinków dróg o nr 1453D¹¹, 1465D¹², 1470D¹³, 1472D¹⁴, 1480D¹⁵, 1497D¹⁶, 1499D¹⁷, 1500D¹⁸, 1502D¹⁹. Kontrola wykazała, że osiem odcinków ww. dróg podlegało ZDP w Oleśnicy, a jeden odcinek (drogi 1453D) ZDP w Trzebnicy. W ciągach ww. dróg znajdowały się obiekty inżynierskie, w tym: (a) 4 mosty o nr ewidencyjnych: 01026342 (w miejscowości Poniatowice – droga nr 1465D), 01026351 i 01026352 (w miejscowości Dobra – droga nr 1472D, 01026364 (w miejscowości Dalborowice – droga nr 1500D) oraz (b) 51 przepustów o Ø 150 cm²⁰.

Wszystkie drogi i mosty, na które miała wpływ budowa drogi ekspresowej S-8 zostały objęte przeglądami okresowymi (rocznymi i pięcioletnimi). Natomiast przepusty o świetle otworu równym lub większym od 150 cm na tych drogach nie zostały objęte przeglądami pięcioletnimi, a ich przeglądy roczne zostały przeprowadzonego w węższym od wymaganego zakresie.

(dowody: akta kontroli str.810-811,7)

⁹ Dz.U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

¹⁰ (1) Zarządzenie Nr 3/2012 Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Oleśnicy z dnia 25.10.2012 roku w sprawie dyżurów pełnionych w ramach zimowego utrzymania dróg, (2) Zarządzenie Nr 8/2013 Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Oleśnicy z dnia 25.11.2013 roku w sprawie dyżurów pełnionych w ramach zimowego utrzymania dróg, (3) Zarządzenie Nr 9/2014 Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Oleśnicy z dnia 17.11.2014 roku w sprawie wprowadzenia Zasad zimowego utrzymania dróg powiatowych i wojewódzkich w powiecie oleśnickim w okresie zimowym 2014/2015

¹¹ Budowa Węzła Łozina łączącego proj. drogę ekspresową S-8 z drogą powiatową 1453D.

¹² Budowa wiaduktu WD 5 nad drogą ekspresową S-8 w ciągu drogi powiatowej nr 1465D.

¹³ Dojazd z piaskowni do drogi wojewódzkiej nr 340.

¹⁴ Budowa wiaduktu WN-19 nad drogą ekspresową S-8 w ciągu drogi powiatowej nr 1472D o długości około 77 m.

¹⁵ Budowa wiaduktu WN-17 nad drogą ekspresową S-8 w ciągu drogi powiatowej nr 1480D o długości około 70 m.

¹⁶ Budowa przejazdu „Działosza” na odcinku 0,49 km drogi powiatowej 1497D Stradomia Wierzchnia – Działosza.

¹⁷ Budowa węzła „Szczodrów” łączącego proj. drogę ekspresową S-8 z drogą powiatową nr 1499D Stradomia Wierzchnia – Szczodrów.

¹⁸ Budowa przejazdu „Syców” na odcinku 0,43 km drogi powiatowej 1500D.

¹⁹ Budowa przejazdu „Zawady” na odcinku 0,48 km drogi powiatowej 1502D Domasłów – Syców.

²⁰ 51 przepustów, w ciągach dróg nr: 1453D (1 szt.), 1480D (7 szt.), 1472D (8 szt.), 1470 (7 szt.), 1499D (8 szt.), 1500D (13 szt.) oraz 1497D (7 szt.).

Obowiązek wynikający z art. 20 pkt 1 i art. 35 ust. 1 ustawy o drogach publicznych w zakresie odpowiednio opracowania projektu i sporządzenia planu rozwoju sieci dróg, zrealizowano w styczniu 2015 r. tworząc Plan Rozwoju Sieci Dróg Powiatowych w Powiecie Oleśnickim na lata 2015-2020. W powyższym dokumencie dokonano m.in. charakterystyki powiatu, sieci drogowej w powiecie, systemu zarządzania drogami powiatowymi, stanu technicznego dróg i mostów oraz wskazano zrealizowane i planowane do realizacji zadania w tym zakresie. W rozdziale piątym, ósmym i dziewiątym ww. opracowania wykazano: (1) zrealizowane w latach 2000 - 2014²¹ inwestycje dofinansowane ze środków zewnętrznych (38 inwestycji na łączną kwotę 25 939,9 tys. zł²²), (2) zrealizowane w latach 2001-2014 inwestycje finansowane z budżetu ZDP w Oleśnicy (294 inwestycje na łączną kwotę 59 627,8 tys. zł²³), (3) zaplanowane na 2015 r. inwestycje finansowane z budżetu ZDP w Oleśnicy wynikające z wniosków własnych, burmistrzów i wójtów poszczególnych gmin powiatu, radnych powiatowych, obywateli i innych podmiotów (92 zadania w łącznej kwocie 49 340 tys. zł), (4) inwestycje zaplanowane do realizacji w latach 2015-2030 w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową Powiatu Oleśnickiego (5 zadań w łącznej kwocie 81 169 tys. zł) oraz (5) inwestycje zaplanowane do realizacji w 2016 r. w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych (12 zadań w łącznej kwocie 36 200 tys. zł).

Powyższy plan uwzględniał zadania na drogach bezpośrednio związanych z budową drogi ekspresowej S-8 realizowanej przez GDDKiA. I tak: (1) w latach 2000-2014, korzystając ze środków zewnętrznych zrealizowano cztery inwestycje na łączną kwotę 8 539 tys. zł, (2) w latach 2001-2014 z budżetu ZDP w Oleśnicy sfinansowano 57 inwestycji o wartości 17 530,9 tys. zł, (3) na 2015 r. zaplanowano realizację (z budżetu ZDP w Oleśnicy) 17 inwestycji o szacunkowej wartości 1 500 tys. zł, (4) w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową Powiatu Oleśnickiego zaplanowano na lata 2015-2030 realizację dwóch inwestycji o łącznej wartości szacunkowej 49 653,7 tys. zł oraz (5) w ramach finansowania z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych zaplanowano realizację dwóch inwestycji o szacunkowej wartości 4 000 tys. zł.

W Planie Rozwoju Sieci Dróg z 2015 r., w części dotyczącej celów zamierzeń inwestycyjnych, wymieniono zapewnienie sprawnej komunikacji regionu z województwem opolskim i wielkopolskim, a także siecią dróg krajowych, autostradą A4 oraz drogami ekspresowymi, w tym S-8.

(dowody: akta kontroli str.589-627,803-809,1160-1188)

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg, w okresie objętym kontrolą ZDP w Oleśnicy prowadził ewidencję dróg, mostów i przepustów. I tak: (1) ewidencję dróg prowadzono w formie elektronicznej za pomocą programu RoadMan 4.5.8 b4²⁴, (2) ewidencję mostów i przepustów prowadzono w formie pisemnej. Powyższe ewidencje, stosownie do § 9 ust. 1 ww.

²¹ W przypadku 2000 r. wskazano wyłącznie inwestycje drogowe dofinansowane ze środków zewnętrznych (Ministerstwo Infrastruktury, Urząd Marszałkowski, Sapard, NPPDL i Gminy).

²² 121 600,00 w 2000 r.; 382 191,00 w 2001 r.; 311 700,00 w 2002 r.; 807 767,42 w 2003 r.; 615 000,00 w 2004 r.; 412 600,00 w 2005 r.; 5 122 019,33 w 2006 r.; 2 496 903,61 w 2007 r.; 852 400,00 w 2008 r.; 5 830 083,14 w 2009 r.; 3 404 000,00 w 2010 r.; 2 424 475,00 w 2011 r.; 769 620,00 w 2012 r.; 1 722 933,00 w 2013 r.; 666 584,00 w 2014 r.

²³ 2 254 345,16 w 2001 r.; 1 493 334,78 w 2002 r.; 2 297 365,84 w 2003 r.; 1 727 256,60 w 2004 r.; 1 528 312,48 w 2005 r.; 3 186 822,92 w 2006 r.; 1 309 516,12 w 2007 r.; 3 418 607,08 w 2008 r.; 12 597 437,24 w 2009 r.; 10 400 429,76 w 2010 r.; 10 792 138,55 w 2011 r.; 4 636 295,99 w 2012 r.; 3 886 001,56 w 2013 r.; 99 917,09 w 2014 r.

²⁴ Do 8 listopada 2013 r. używano programu SIBView 5 Edit ver.2010 5.5.0 (kontrolowany przez NIK w 2010 r.).

rozporządzenia zawierały: (1) książki dróg, oddzielnie dla każdego odcinka drogi, (2) dziennik objazdów dróg zawierający informacje o przeprowadzeniu w latach 2010-2014 łącznie 1184 objazdów dróg, (3) mapę techniczno – eksploatacyjną dróg, sporządzoną z zastosowaniem znaków umownych, (4) książki obiektów mostowych (41 mostów, w tym jeden o długości powyżej 50 m²⁵ i cztery mosty usytuowane w ciągach dróg, na które miała wpływ budowa drogi ekspresowej S-8²⁶), oraz (5) wykaz obiektów mostowych, w tym przepustów o świetle otworu równym lub większym od 150 cm.

Kontrola wykazała, że w wykazie przepustów o świetle otworu równym lub większym 150 cm ujęto osiem obiektów o świetle poziomym równym lub większym od 3 m (o nr ewidencyjne: D00143600001, D00146700018, D00146700019, D00147000022, D00147100023, D00147300026, D00149000056, D00150100069), a tym samym nie zastosowano Instrukcji w sprawie występowania o dodawanie, usuwanie i przeniesienie obiektów mostowych, tuneli i przepustów w Rejestrze Jednolitych Numerów Inwentarzowych wydanej przez GDDKiA (pkt 1.3). Zgodnie z ww. Instrukcją przepusty te powinny zostać zaliczone do obiektów mostowych.

(dowody: akta kontroli str.97-100,1189,1190,1191-1194,1195-1204,1205,1206-1218)

Jak wyjaśniła Dyrektor ZDP w Oleśnicy, uwzględnienie w ewidencji przepustów obiektów, które powinny zostać sklasyfikowane jako obiekty mostowe wynika z faktu nieznamości Instrukcji GDDKiA w sprawie występowania o dodawanie, usuwanie, przeniesienie obiektów mostowych, tuneli i przepustów w Rejestrze Jednolitych Numerów Inwentarzowych, a instrukcja ta nie jest aktem prawnym powszechnego obowiązywania. Dyrektor ZDP w Oleśnicy dodała, że w trakcie kontroli NIK, pracownik odpowiedzialny za ww. zagadnienie zapoznał się z Instrukcją GDDKiA i podjął działania w kierunku uaktualnienia ewidencji/wykazów.

(dowód: akta kontroli str.1296)

Stosownie do art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych* oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy Prawo budowlane*, w ZDP w Oleśnicy w latach 2012-2014 przeprowadzono okresowe (roczne i pięcioletnie) kontrole dróg i mostów związanych z budową drogi ekspresowej S-8. Kontrole okresowe dróg oraz pięcioletnie kontrole mostów, stosownie do art. 62 ust. 4 *ustawy Prawo budowlane*, przeprowadzone zostały przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane²⁷ oraz stosownie do art. 6 ust. 1 i 2 i art. 41 pkt 4 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa*²⁸, będące członkami Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i posiadające ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej. W okresie badanym osiem kontroli rocznych²⁹ czterech mostów wpisanych w drogi, na które miała wpływ budowa drogi ekspresowej S-8, zostało przeprowadzonych przez osoby bez

²⁵ Most o nr JN1 01026369 w miejscowości Oleśnica ul. Moniuszki (droga nr 1509D w km 2+130).

²⁶ Tj.: - most w miejscowości Dobra (droga nr 1472D w km 5+335, JN1 01026352); - most w miejscowości Dalborowice (droga nr 1500D w km 12+273, JN1 01026364); - wiadukt w miejscowości Poniatowice (droga nr 1465D w km 6+255, JN1 01026342); - most w miejscowości Dobra (droga nr 1472D w km 5+244, JN1 01026351).

²⁷ Kontrole dróg przeprowadzał G.Z (uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności drogowej); 5-letnie kontrole mostów przeprowadzał M.W. (uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno – budowlanej bez ograniczeń)

²⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 1946.

²⁹ Kontrole z: 7.02.2012 r. i 25.02.2014 r. (droga nr 1472D, most w km 5+335, miejscowość Dobra), 7.08.2012 r. i 25.02.2014 r. (droga 1472D, most w km 5+244, miejscowość Dobra), 8.08.2012 r. i 18.02.2014 r. (droga nr 1465D, most w km 6+255, miejscowość Jemielna), 23.08.2012 r. i 17.03.2014 r. (droga nr 1500D, most w km 12+273, miejscowość Dalborowice).

odpowiednich uprawnień. Ponadto ZDP w Oleśnicy nie przeprowadził kontroli pięcioletnich stanu technicznego przepustów o świetle otworu równym lub większym od 150 cm, a przeprowadzone komisyjne przeglądy roczne przepustów zostały wykonane w zakresie węższym od określonego w art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych*.

(dowody: akta kontroli str.23-96,1069-1072,1073-1075,1076,1077-1108,1158,1157,1159)

Przeprowadzone przeglądy stanu technicznego dróg oraz obiektów inżynierskich, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora ZDP, wykorzystywane były do planowania prac (remonty bieżące, inwestycje) oraz zmian w organizacji ruchu drogowego.

(dowód: akta kontroli str.813)

ZDP w Oleśnicy w latach 2012-2014 wywiązał się z obowiązku przesyłania do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (dalej „GDDKiA”) sprawozdań, o których mowa w § 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. *w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach*³⁰(dalej: *rozporządzenie w sprawie trybu sporządzania informacji*). Stosownie do ww. przepisu zachowano terminy określone w § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia, tj. odpowiednie formularze przesłano do GDDKiA w dniach: 30 marca 2012 r. (stan na 31 grudnia 2011 r.), 28 marca 2013 r. (stan na 31 grudnia 2012 r.), 31 marca 2014 r. (stan na 31 grudnia 2013 r.), 31 marca 2015 r. (stan na 31 grudnia 2014 r.). ZDP w Oleśnicy w żadnym z ww. sprawozdań nie podał danych dotyczących wypadków drogowych i ich skutków, gdyż zgodnie z zawartą dyspozycją Ministra Infrastruktury zawartą w załączniku do ww. rozporządzenia, podawanie powyższych danych nie było obligatoryjne dla zarządców dróg powiatowych.

(dowody: akta kontroli str.230-253, 1219-1237)

1.2. Monitoring stanu technicznego dróg zlokalizowanych w pobliżu budowanych odcinków drogi ekspresowej S-8

Opis stanu
faktycznego

Monitoring transportu budowlanego prowadzonego po drogach powiatowych w związku z realizacją drogi ekspresowej S-8 odbywał się w trakcie bieżących objazdów dróg. Pracownicy Obwodów Drogowych w Oleśnicy i Sycowie, w trakcie objazdów dróg dokonywali wyrywkowej kontroli sposobu ich wykorzystywania przez sprzęt obsługujący budowę drogi S-8. W przypadku dróg 1472D, 1480D i 1470D zwiększono częstotliwość objazdów, co zostało odnotowane w dziennikach objazdów z lat 2010-2011. W latach 2010-2014 Zarząd przeprowadził łącznie 1 184 objazdów dróg, w tym: - 134 w 2010 r., - 306 w 2011 r., - 270 w 2012 r., - 216 w 2013 r. i 258 w 2014 r.³¹. Spostrzeżenia i uwagi dotyczące niewłaściwego wykorzystania dróg powiatowych w trakcie budowy S-8 były przekazywane telefonicznie przedstawicielom wykonawców, a także odnotowywane w dziennikach objazdów dróg. W celu ochrony dróg powiatowych w związku z wzmożonym ruchem pojazdów ciężarowych obsługujących budowę S-8, ZDP w Oleśnicy od listopada 2010 r. prowadził korespondencję z Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego we Wrocławiu (dalej: „WITD”) oraz z Dolnośląską Służbą Dróg i Kolei we Wrocławiu (dalej: „DSDiK”) w sprawie kontroli ważenia pojazdów. Efektem tych działań było przeprowadzenie przez ZDP w Oleśnicy (przy udziale przedstawicieli Straży Miejskiej w Oleśnicy i WITD) kontrolnych ważen pojazdów w dniach 29 września 2011 r. i 13 października 2011 r. W wyniku tych kontroli WITD nałożył

³⁰ Dz.U. Nr 67, poz. 583.

³¹ Według informacji zawartych w dziennikach objazdów dróg.

na przewoźników kary pieniężne w łącznej kwocie 42 960³² zł, z czego ZDP w Oleśnicy uzyskał 41 202 zł (po potrąceniu kosztów komorniczych).

(dowody: akta kontroli str. 814,989-1033)

ZDP w Oleśnicy dbając o stan techniczny dróg powiatowych podczas budowy drogi ekspresowej S-8:

1. podpisał w dniu 9 lutego 2011 r. z wykonawcą I etapu budowy drogi S-8 (Wrocław – Oleśnica) umowę nr ZDP-TZ/4300/22/2011. W umowie tej wykonawca zobowiązał się m.in. do: wykonania, po zakończeniu budowy S-8 naprawy uszkodzeń nawierzchni wskazanych w umowie dróg, wykonania nakładki bitumicznej, naprawy innych uszkodzonych urządzeń i elementów,
2. w dniu 8 listopada 2011 r. dokonał uzgodnień z wykonawcą II etapu budowy drogi ekspresowej S-8 (Oleśnica – Syców) w zakresie wyznaczenia dróg dojazdowych (dróg technologicznych, drogi krajowej nr 8 oraz dróg lokalnych, innych niż powiatowe).

Szczegóły ww. umowy i uzgodnień opisano w pkt III.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowody: akta kontroli str.447-450, 812-817,887-929)

Kontrola wykazała, że w przypadku etapu I budowy drogi ekspresowej S-8, stwierdzone w trakcie objazdów dróg uszkodzenia były zgłaszane na bieżąco wykonawcy i inwestorowi (GDDKiA). Szczegóły powyższych działań opisano w pkt III.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W przypadku etapu II budowy drogi S-8, ze względu na fakt, że w trakcie realizacji inwestycji wykonawca nie korzystał z dróg powiatowych, ZDP w Oleśnicy nie odnotował przypadków ich uszkodzeń w trakcie budowy.

(dowody: akta kontroli str.815,1310-1343)

1.3. Zapewnienie bezpieczeństwa lokalnego ruchu drogowego w trakcie budowy drogi ekspresowej S-8

Opis stanu faktycznego

Zasady, trasy, czas trwania oraz warunki transportu materiałów na potrzeby budowy drogi ekspresowej S-8 po drogach powiatowych ustalono w umowie nr ZDP-TZ/4300/22/2011 z dnia 9 lutego 2011 r. zawartej pomiędzy Powiatem Oleśnickim, a jedną z firm realizujących inwestycję. Zgodnie z ww. umową transport materiałów miał odbywać się do czerwca 2012 r. w ramach trzech dróg powiatowych, tj.: drogi nr 1470D (na odcinku od wyjazdu z drogi gminnej prowadzącej do kopalni Nowica na wysokości miejscowości Boguszyce do skrzyżowania drogi nr 1470D z drogą wojewódzką nr 340); drogi nr 1472D (na odcinku od skrzyżowania drogi krajowej nr 8 do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1480D); oraz drogi nr 1480D (na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1472D do granicy powiatu w kierunku miejscowości Stępin).

(dowody: akta kontroli str.908-911)

Jak wyjaśniła Dyrektor ZDP w Oleśnicy, Zarząd posiadał wiedzę na temat dróg, które były wykorzystywane podczas budowy S-8, w tym tych, którymi przewożono materiały budowlane. Wiedza na powyższy temat pochodziła z informacji przekazywanych przez firmy realizujące inwestycję oraz z własnych obserwacji

³² Decyzje nr: WITD.DI.0152.W.248/54/11 z 7 czerwca 2011 r. (600 zł), WITD.DI.0152.W.633/17/11 (firma A[...]...) z 9 maja 2011 r. (1 440 zł), WITD.DI.0152.W.633/17/11 (firma M[...]...) z 9 maja 2011 r. (1 440 zł), WITD.DI.0152.W.337/27/11 z d 16 maja 2011 r. (2 880 zł), WITD.DI.0152.W.I0059/1/12 z 19 listopada 2012 r. (7 800 zł), WITD.DI.0152.W.I0066/28/11 z 19 grudnia 2011 r. (17 580 zł), WITD.DI.0152.W.I0066/29/11 z 27 grudnia 2011 r. (17 580 zł)

dróg. Transport materiałów budowlanych odbywał się drogami: 1472D, 1480D i 1470D, przy czym zasadnicze obciążenie ruchem pojazdów ciężarowych odbywało się drogami technologicznymi wykonanymi przez wykonawców poszczególnych odcinków S-8. Transport planowany przez wykonawcę drogą powiatową 1499D – na skutek braku zezwolenia zarządu drogi – prowadzono drogą technologiczną wybudowaną na potrzeby inwestycji. W ramach ochrony drogi powiatowej nr 1465D, ZDP w Oleśnicy nie wyraził również zgody na dowóz mieszanki betonowej do realizowanych obiektów drogi S-8 oraz uzgodnił szerokość i konstrukcję dla technologicznej drogi objazdowej (w stosunku do drogi powiatowej nr 1465D).

(dowód: akta kontroli str.815)

W latach 2010-2015 ZDP w Oleśnicy wydał jedno zezwolenie na przejazd pojazdu nienormatywnego kategorii I po drodze nr 1536D relacji Karwiniec – Posadowice – granica powiatu.

(dowody: akta kontroli str.629-636,815)

ZDP w Oleśnicy nie posiadał wiedzy czy przejazd ten był związany z budową drogi S-8, co według wyjaśnień Dyrektora ZDP w Oleśnicy wynikało z obowiązującej formy wniosku o wydanie zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego kategorii I, która nie wymagała podania takich informacji. Dyrektor ZDP w Oleśnicy wskazała także, iż do Zarządu nie wpłynęły zgłoszenia o przejazdach pojazdów nienormatywnych wykonywanych przy budowie drogi ekspresowej S-8.

(dowody: akta kontroli str.815-1238)

W latach 2010-2015 Starosta Powiatowy w Oleśnicy wydał dziesięć zatwierdzeń projektów stałej oraz 27 zatwierdzeń projektów tymczasowej organizacji ruchu na drogach. Na 37 wydanych decyzji, tylko decyzje dotyczące tymczasowej organizacji ruchu związane były z potrzebami budowy drogi ekspresowej S-8.

(dowody: akta kontroli str.1239-1240,1246-1278)

Jak wyjaśniła Dyrektor ZDP w Oleśnicy, kontrole przestrzegania ustalonej organizacji ruchu odbywały się podczas objazdów dróg, w trakcie, których nie odnotowano przypadków ich nierespektowania.

(dowód: akta kontroli str. 816)

Z informacji uzyskanych na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*³³ (dalej: „ustawa o NIK”) wynikało, że:

1. Starostwo Powiatowe w Oleśnicy, w latach 2009-2015, przeprowadziło w obecności pracowników ZDP w Oleśnicy sześć objazdów w zakresie stanu technicznego oraz oznakowania dróg³⁴, m.in. tych, na które miała wpływ budowa drogi ekspresowej S-8. W wyniku powyższych kontroli w odniesieniu do dróg powiatowych, na które miała wpływ budowa drogi ekspresowej S-8, wydano następujące zalecenia: a) wymiana zniszczonych sierzantów za skrzyżowaniem na Malerzów (droga 1480D) – objazd przeprowadzony 10 marca 2010 r., b) wymiana tablic E-4 „1 Stradomia Dł. 1 km” (droga 1499D) – objazd przeprowadzony w kwietniu 2011 r., c) wymiana znaku A-7 w obrębie skrzyżowania z drogą 1490D (droga 1497D) – objazd przeprowadzony w kwietniu 2011 r. Wszystkie wydane zalecenia zostały zrealizowane.

(dowody: akta kontroli str.1138-1152,1311-1343)

³³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

³⁴ 18 maja 2009 r., 10 maja 2010 r., 20 kwietnia 2010 r., kwiecień 2011 r., 9 maja 2012 r. i 10 maja 2013 r.

2. Komenda Powiatowa Policji w Oleśnicy: a) nie odnotowała na drogach powiatowych przylegających do budowanych odcinków drogi S-8 zdarzeń drogowych spowodowanych złym stanem technicznym dróg, b) nie składała do ZDP w Oleśnicy w odniesieniu do tych dróg wniosków w sprawie niewłaściwego oznakowania lub stanu technicznego dróg powiatowych, c) nie otrzymała wniosków w sprawie przeprowadzenia kontroli pojazdów obsługujących budowę powstających odcinków S-8, d) w ramach przeprowadzonych kontroli ruchu drogowego nie ujawniła przewozów nienormatywnych.

(dowód: akta kontroli str.1155)

1.4. Nadzór nad działalnością zarządu dróg oraz realizacja wniosków pokontrolnych NIK z poprzednich kontroli

Opis stanu faktycznego

W latach 2012-2014 zagadnienia związane z tematem niniejszej kontroli NIK nie były przedmiotem audytów wewnętrznych.

(Dowody: akta kontroli str.1137-1152)

W latach 2012-2014 Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła jedną kontrolę realizacji przez ZDP w Oleśnicy w imieniu Zarządu Powiatu Oleśnickiego zadań zarządcy dróg powiatowych w latach 2008-2010. W wyniku przeprowadzonej w 2010 r. kontroli, NIK wniosła o: (1) kontynuowanie działań egzekucyjnych wobec dłużników z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg powiatowych zarządzanych przez ZDP w Oleśnicy, (2) bieżącą aktualizację zapisów ewidencji dróg powiatowych pozostających w zarządzie ZDP w Oleśnicy, z zachowaniem wymaganego terminu do końca pierwszego kwartału każdego roku kalendarzowego za rok kalendarzowy bezpośrednio poprzedzający, (3) rozważenie możliwości technicznych poprawy aplikacji informatycznej obsługującej elektroniczną ewidencję dróg dla zapewnienia sprawności jej działania w stopniu pozwalającym na wykorzystanie do bieżącej pracy, 4) doprecyzowanie zakresu danych ujmowanych w dokumentach związanych z przeglądami okresowymi stanu poszczególnych dróg, celem ich ujednolicenia w stopniu pozwalającym na całościową ocenę wszystkich zarządzanych dróg, (5) podjęcie aktywnych działań mających na celu zapobieżenie niszczeniu dróg powiatowych pozostających w zarządzie ZDP w Oleśnicy przez ich użytkowników poprzez kontynuację działań związanych z uruchomieniem strefy ważenia pojazdów przy drodze wojewódzkiej nr 451 oraz nawiązanie współpracy z funkcjonariuszami Policji i Inspekcji Transportu Drogowego celem przeprowadzania wspólnych kontroli ruchu drogowego, o których mowa w art. 129d ustawy *Prawo o ruchu drogowym*, (6) ustalenie w Regulaminie Organizacyjnym ZDP w Oleśnicy zakresu zadań przypisanych poszczególnym komórkom organizacyjnym.

Wszystkie ww. wnioski pokontrolne zostały zrealizowane.

(dowody: akta kontroli str.1301-1309)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2012-2014 ZDP w Oleśnicy nie realizował obowiązku wynikającego z art. 20 pkt 1 i 35 ust. 1 *ustawy o drogach publicznych*. W Zarządzie nie opracowano bowiem ani projektów ani nie sporządzono planów rozwoju sieci drogowej, w wyniku czego uchybiono również obowiązkowi bieżącego informowania o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i przekazania planów tym organom.

(dowody: akta kontroli str.1241-1242)

Dyrektor ZDP w Oleśnicy wyjaśniła, że dokumentem stanowiącym podstawę działań inwestycyjnych i remontowych ZDP w Oleśnicy był w latach 2012-2014 plan finansowy zatwierdzany przez Radę Powiatu Oleśnickiego na dany rok budżetowy, a podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety w zakresie infrastruktury drogowej była Strategia Rozwoju Powiatu Oleśnickiego na lata 2007-2015. W związku z powyższym uznano, że nie zachodzi potrzeba sporządzania dodatkowych planów rozwoju, skoro istnieją takie dokumenty jak Strategia Rozwoju Powiatu Oleśnickiego do roku 2015 oraz coroczne plany finansowe ZDP w Oleśnicy.

(dowody: akta kontroli str.1241-1242)

2. Mimo, że tylko jeden obiekt mostowy, tj. wiadukt o nr JN1 01026369 w miejscowości Oleśnica ul. Moniuszki (droga nr 1509D w km 2+130), spełniał warunki określone w § 14 pkt 1 *rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg*, tzn. jego długość całkowita³⁵ przekraczała 50 m, to nie prowadzono dla niego karty obiektu mostowego, co było sprzeczne z wymogiem zawartym w ww. przepisie.

(dowody: akta kontroli str.97-100,1189,1190,1191-1194,1195-1204)

Jak wyjaśniła Dyrektor ZDP w Oleśnicy, brak opracowanej karty obiektu mostowego dla ww. mostu/wiaduktu wynikał z przeoczenia pracownika. W trakcie kontroli karta została opracowana.

(dowód: akta kontroli str.1295)

3. Osiem kontroli rocznych³⁶ czterech mostów wpisanych w drogi, na które miała wpływ budowa drogi ekspresowej S-8, zostało przeprowadzonych przez osoby bez odpowiednich, tj. zgodnych z wymogiem art. 62 ust. 4 *ustawy Prawo budowlane*, uprawnień budowlanych w specjalności inżynierskiej mostowej.

(dowody: akta kontroli str.97-193,1109-1111,1112-1119,1120-1122,1065-1068,1123-1124,1125,1157,1076,1158,1157)

Wyjaśniając w tej sprawie Dyrektor ZDP w Oleśnicy podała, że kontrole roczne mostów w 2012 i 2014 r. w ciągach dróg powiatowych: 1472D, 1465D i 1500D przeprowadził ówczesny dyrektor ZDP w Oleśnicy, który posiadał uprawnienia budowlane. Zlecenie wykonania tych przeglądów osobie z rozszerzonymi uprawnieniami na specjalność inżynierską – mostową wiązało się ze znacznymi wydatkami finansowymi, a ZDP w Oleśnicy nie posiadał środków finansowych na ten cel.

(dowód: akta kontroli str.1242)

4. Przeprowadzone przez ZDP w Oleśnicy w latach 2012-2014 komisyjne roczne przeglądy przepustów nie spełniały wymogów dotyczących okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich, określonych w art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych*. W przeglądach tych nie uwzględniono zagadnienia wpływu przepustów na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz nie dokonano weryfikacji cech i wskazania usterek, które wymagają prac konserwatorskich lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

³⁵ Wynosząca 58 m.

³⁶ Kontrole z: 7.02.2012 r. i 25.02.2014 r. (droga nr 1472D, most w km 5+335, miejscowość Dobra), 7.08.2012 r. i 25.02.2014 r. (droga 1472D, most w km 5+244, miejscowość Dobra), 8.08.2012 r. i 18.02.2014 r. (droga nr 1465D, most w km 6+255, miejscowość Jemielna), 23.08.2012 r. i 17.03.2014 r. (droga nr 1500D, most w km 12+273, miejscowość Dalborowice).

Dodatkowo, mimo obowiązku wynikającego z art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych* oraz z art. 62 ust. 1 pkt 2 *ustawy Prawo budowlane*, do dnia zakończenia kontroli NIK, Zarząd nie przeprowadzał pięcioletnich kontroli stanu technicznego przepustów o świetle otworu równym lub większym od 150 cm. Stan ten dotyczył wszystkich 72 przepustów objętych właściwością ZDP w Oleśnicy.

(dowody: akta kontroli str.194-229, 615-617, 812)

Dyrektor ZDP w Oleśnicy wyjaśniła, że okresowe kontrole roczne stanu technicznego przepustów o świetle otworu równym lub większym od 150 cm przeprowadzane były od 2006 r., a forma udokumentowania tych kontroli wynikała z nieświadomości obowiązujących przepisów w tym zakresie. Podała również, że powodem niewykonywania pięcioletnich okresowych kontroli przepustów o świetle otworu równym lub większym od 150 cm był brak środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str.812)

5. Nadany uchwałą nr V/20/99 Rady Powiatu Oleśnickiego z dnia 15 lutego 1999 r. Statut ZDP w Oleśnicy nie był aktualny, tj. określał obowiązki zarządcy drogi wynikające z art. 20 *ustawy o drogach publicznych*, w brzmieniu obowiązującym w dacie utworzenia tej jednostki. Było to wynikiem niedostosowania tego dokumentu do kolejnych zmian ustawowych. W Statucie ZDP nie uwzględniono m.in. obowiązków Zarządu w zakresie: (a) informowania o planach rozwoju sieci dróg organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, (b) udostępniania ewidencji dróg, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów na żądanie uprawnionym organom, (c) sporządzania informacji o drogach publicznych oraz przekazywania ich GDDKiA, (d) szczególnego uwzględnienia podczas prowadzenia okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego.

(dowód: akta kontroli str.254-257)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność ZDP w Oleśnicy w obszarze monitorowania stanu i zniszczeń dróg lokalnych.

2. Egzekwowanie przez ZDP w Oleśnicy naprawy zniszczeń i uszkodzeń dróg lokalnych powstałych przy budowie odcinków drogi ekspresowej S-8

2.1. Porozumienia i umowy z wykonawcami budowy drogi ekspresowej S-8 w zakresie sposobu korzystania z dróg powiatowych

Opis stanu faktycznego

ZDP w Oleśnicy w dniu 9 lutego 2011 r. zawarł umowę z wykonawcą I etapu budowy odcinka drogi S-8³⁷. Ustalono w niej zostały m.in. trasy przejazdu oraz warunki i czas trwania transportu po drogach powiatowych materiałów na potrzeby budowy drogi S-8 w granicach Powiatu Oleśnickiego.

Jako trasy przejazdu wyznaczono drogi powiatowe o numerach:

³⁷ Nr ZDP-TZ/4300/22/2011.

- 1470D – odcinek o długości 2028 mb, od wyjazdu z drogi prowadzącej do kopalni Nowica w miejscowości Boguszyce (od skrzyżowania z drogą powiatową 1473D) do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 340 (dalej „DW340”).
- 1472D – odcinek o długości 4346 mb, od skrzyżowania z drogą powiatową 1480D do skrzyżowania z drogą krajową nr 8 (dalej „DK8”),
- 1480D - odcinek od skrzyżowania z DK8 do skrzyżowania z drogą powiatową 1472D.

Trasy te miały być wykorzystywane do czerwca 2012 r. Zgodnie z umową, wykonawca zobowiązał się do:

- stałego monitorowania, wykonywania bieżących napraw uszkodzeń nawierzchni jezdni, chodników, poboczy, obiektów inżynierskich, znaków, utrzymania czystości jezdni,
- poniesienia pełnej odpowiedzialności wobec osób trzecich za uszkodzenia powstałe w związku z realizacją inwestycji,
- przeprowadzania wspólnie z ZDP w Oleśnicy, co najmniej jeden raz na kwartał wspólnej kontroli stanu użytkowanych odcinków dróg powiatowych,
- wykonania po zakończeniu budowy S-8, naprawy uszkodzeń nawierzchni dróg powiatowych oraz przywrócenia do stanu poprzedniego urządzeń znajdujących się w pasie drogowym,
- wniesienia celem zapewnienia prawidłowej realizacji umowy zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej na kwotę 2.500,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 447 - 450)

Wykonawca I etapu przedłożył ZDP w Oleśnicy oryginał gwarancji bankowej na kwotę 2.500,0 tys. zł. Uruchomienie przez ZDP w Oleśnicy gwarancji drogi mogło nastąpić w przypadku niewywiązania się przez Wykonawcę z napraw, o których mowa w cytowanej umowie.

(dowody: akta kontroli str. 451-455;1126)

ZDP w Oleśnicy nie zawarł umowy ani porozumienia z wykonawcą II etapu budowy drogi ekspresowej S-8. Wynikało to z uzgodnień z wykonawcą dokonanych przed rozpoczęciem robót budowlanych³⁸. Na ich mocy wykonawca inwestycji zobowiązał się do wybudowania na potrzeby inwestycji niezbędnych dróg technologicznych, przebiegających równolegle do trasy S-8.

Dyrektor ZDP w Oleśnicy wyjaśniła, że wykonawca II etapu budowy drogi ekspresowej S-8 w przeważającej większości korzystał z dróg technologicznych wykonanych na potrzeby kontraktu, z dróg lokalnych innych niż powiatowe, a także z drogi krajowej DK8, na której nie obowiązywały ograniczenia tonażowe. W celu budowy wiaduktów nad S-8, wykonawca wdrażał Organizację Ruchu Zastępczego dla dróg powiatowych nr: 1500D (ul. Kolejowa w Sycowie), 1502D (ul. Polna w Sycowie), 1499D, 1465D.

Z czynności odbiorowych Organizacji Ruchu Zastępczego sporządzono stosowne protokoły. W trakcie realizacji inwestycji, pracownicy ZDP w Oleśnicy na bieżąco monitorowali stan dróg powiatowych w obrębie oddziaływania budowy i nie stwierdzili w tym zakresie pogorszenia w stosunku do okresu przed rozpoczęciem budowy S-8 przez wykonawcę II etapu.

(dowody: akta kontroli str. 812- 817; 887 – 929,1126, 1279-1293)

³⁸ Na spotkaniu mającym miejsce w listopada 2011 r. w Starostwie Powiatowym w Oleśnicy.

Do zawarcia umowy z wykonawcą I etapu budowy odcinka drogi S-8 oraz dokonania uzgodnień z wykonawcą etapu II w zakresie ochrony dróg doszło z inicjatywy ZDP w Oleśnicy. W okresie poprzedzającym zawarcie ww. umowy, jak również w trakcie trwania budowy drogi ekspresowej S-8, przedstawiciele ZDP w Oleśnicy organizowali i uczestniczyli w spotkaniach, których celem było ustalenie zasad współpracy wykonawców inwestycji z jednostkami samorządowymi z terenu Powiatu Oleśnickiego w zakresie ochrony dróg samorządowych, zlokalizowanych w obrębie planowanej inwestycji. Przedmiotem tych spotkań było m.in. uzgodnienie trasy przewozu materiałów (kruszywa), technologii prac, lokalizacji otaczarni, lokalizacji budowy dróg technologicznych, sposobu i zakresu kontroli stanu nawierzchni dróg, zakresu i terminu wykonywania przez firmy realizujące S-8 napraw bieżących dróg powiatowych i naprawy końcowej po zakończeniu realizacji S-8. W zakresie tym odbyło się siedem spotkań, w tym:

1. w dniu 8 listopada 2010 r. spotkanie w sprawie ustalenia zasad współpracy samorządów w trakcie budowy S-8, w tym budowy dróg technologicznych wraz z odwodnieniem, lokalizacji miejsc składowania materiałów, otaczarni i trasy przewozu materiałów (kruszywa) na potrzeby inwestycji. Z inicjatywy Dyrektora ZDP w Oleśnicy wykonawca I etapu zadeklarował utrzymanie w ramach remontów częściowych nawierzchni drogi powiatowej 1472D, po której odbywał się transport materiałów na potrzeby budowy S-8, a po zakończeniu inwestycji przywrócenie nawierzchni do stanu pierwotnego;
2. w dniu 22 listopada 2010 r. spotkanie Dyrektora ZDP w Oleśnicy z przedstawicielem wykonawcy II etapu budowy drogi S-8 dotyczące współpracy w trakcie realizacji inwestycji;
3. w dniu 8 grudnia 2010 r. spotkanie z przedstawicielami wykonawców obu ww. etapów, dotyczące zasad uregulowania współpracy w czasie budowy drogi ekspresowej S-8. W trakcie spotkania Dyrektor ZDP w Oleśnicy wnioskował o podpisanie umów oraz złożenie gwarancji bankowych przez wykonawcę. Dodatkowo w celu ochrony dróg, ZDP w Oleśnicy wprowadził znak B18 „zakaz dla pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej ponad 15 ton” na odcinku drogi powiatowej 1470D oraz zapowiedział wyrywkowe kontrole pojazdów przewożących kruszywo w miejscu zlokalizowania wagi przez kierownika Obwodu Drogowego w Oleśnicy;
4. w dniu 23 grudnia 2010 r. spotkanie w sprawie treści umowy na korzystanie z dróg powiatowych,
5. w dniu 17 grudnia 2010 r. spotkanie w sprawie koncepcji dla Projektów Tymczasowej Organizacji Ruchu,
6. w dniu 10 i 21 stycznia 2011 r. spotkanie w sprawie uzgodnienia treści umowy z wykonawcą I etapu budowy drogi ekspresowej S-8.

(dowód: akta kontroli str. 812- 817; 887 - 929)

Powstałe w trakcie budowy drogi ekspresowej S-8 uszkodzenia dróg powiatowych dokumentowano w trakcie prowadzonych przez służby ZDP w Oleśnicy objazdów dróg oraz dodatkowych kontroli ich stanu. Stwierdzone uszkodzenia dróg powiatowych, na bieżąco, pisemnie zgłaszane były przez ZDP w Oleśnicy wykonawcy drogi S-8. ZDP w Oleśnicy nie dokonywał szacowania uszkodzeń na zarządzanych drogach powiatowych powstałych w wyniku prac przy budowie S-8. Wykonawca I etapu odcinka S-8 wywiązał się z zobowiązań wynikających z umowy ZDP-TZ/4300/22/2011 z dnia 09.02.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 1295)

Fakt niezależnego monitorowania przez ZDP w Oleśnicy dróg powiatowych, wykorzystywanych przez pojazdy wykonawcy I etapu budowy drogi S-8 na odcinku Wrocław – Oleśnica dokumentowano notatkami służbowymi sporządzanymi przez Kierownika Obwodu Drogowego w Oleśnicy, a także protokołami i wezwaniami do napraw przekazywanymi wykonawcy i inwestorowi (GDDKiA Oddział we Wrocławiu). Interwencje te w większości przypadków, dotyczyły bieżącego utrzymania dróg powiatowych w zakresie oczyszczenia jezdni, napraw uszkodzonego pobocza oraz oznakowania pionowego. W przypadku realizacji II etapu budowy odcinka drogi S-8 ZDP w Oleśnicy monitorował drogi powiatowe znajdujące się w obszarze oddziaływania tej inwestycji oraz opiniował przyjęte rozwiązania projektowe, uczestniczył w spotkaniach z wykonawcą, odbiorach częściowych robót i organizacji ruchu zastępczego. Ze względu na fakt, że w trakcie realizacji inwestycji firma wykonująca II etap korzystała z dróg technologicznych wybudowanych na potrzeby kontraktu, z drogi krajowej nr 8 oraz dróg lokalnych innych niż powiatowe, ZDP w Oleśnicy nie odnotował przypadków uszkodzeń dróg powiatowych w trakcie budowy II odcinka S-8.

(dowody: akta kontroli str. 1310 - 1343)

Wykonawcy realizujący budowę badanych odcinków drogi S-8 przeprowadzili i przekazali ZDP w Oleśnicy inwentaryzację technicznego stanu dróg powiatowych, obejmującą w szczególności stan techniczny dróg, urządzeń oraz ich otoczenia, w tym: uszkodzenia i ubytki w ich ciągach, zjazdy z drogi, oznakowanie pionowe, studzienki, hydranty, słupy wysokiego napięcia, bilbordy.

W ramach etapu I budowy drogi S-8 na odcinku Wrocław – Oleśnica przeprowadzono i opracowano inwentaryzację dróg powiatowych o nr: - 1453D na odcinku od granicy miasta Wrocław do skrzyżowania z drogą 1910D³⁹, - 1472D na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową 1480D do skrzyżowania z drogą krajową nr 8 (dalej: „DK8”), - 1480D na odcinku od skrzyżowania z DK8 do skrzyżowania z drogą powiatową 1472D.

Ogłędziny stanu ww. dróg odbyły się w dniach 27 lipca 2010 r. (w przypadku drogi 1472D i 1480D) i od 12 do 14 października 2010 r. (w przypadku drogi 1453D).

Dokumentację inwentaryzacyjną w formie opisowej oraz fotograficznej przekazano ZDP w Oleśnicy protokolarnie w dniach 7 września 2010 r. (w odniesieniu do dróg nr 1472D oraz 1480D) oraz 10 grudnia 2010 r. (zbiorczo dla wszystkich ww. dróg). Dokumentacja ta została przyjęta i potwierdzona co do zgodności ze stanem faktycznym przez Kierownika Sekcji Drogowo – Mostowej Zarządu. W wyniku przekazanej inwentaryzacji drogi 1472D, w dniu 5 października 2010 r. ZDP w Oleśnicy poinformował wykonawcę, iż ze względu na jej zły stan techniczny nie wyraża zgody na przejazd pojazdów transportujących materiały do realizacji budowy dróg technologicznych oraz budowy drogi S-8.

(dowody: akta kontroli str. 377-422)

W ramach etapu II budowy drogi S-8 przeprowadzono i opracowano inwentaryzację dróg powiatowych nr 1499D (na odcinku od skrzyżowania z DK8 do projektowanego węzła Szczodrów) i nr 1470D (na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową 1473D do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 340) (dalej: „DW340”). Ogłędziny ww. dróg odbyły się w dniach 23 listopada 2010 r. Dokumentację w formie opisowej oraz fotograficznej przekazano ZDP w Oleśnicy protokolarnie w dniu 25 stycznia 2011 r. Dokumentacja ta została przyjęta i potwierdzona co do zgodności ze stanem faktycznym przez Dyrektora ZDP w Oleśnicy.

(dowody: akta kontroli str. 483-516)

³⁹ Odcinek ten nie jest w zarządzie ZDP Oleśnica, odcinkiem tym zarządza ZDP w Trzebnicy.

Opis stanu
faktycznego

2.2. Naprawa zniszczeń i uszkodzeń poeksploatacyjnych

Jeszcze przed zawarciem umowy mającej na celu przeciwdziałanie niszczeniu dróg powiatowych z wykonawcą I etapu budowy S-8, w trakcie prowadzonych wstępnych spotkań, ZDP w Oleśnicy informował wykonawcę o tym, iż drogi powiatowe są zanieczyszczane oraz degradowane z uwagi na odbywający się na nich transport materiałów, dla budowy drogi ekspresowej S-8.

(dowody: akta kontroli str. 812- 817; 887 – 929

Zarząd po przeprowadzonych przeglądach dróg powiatowych na bieżąco zwracał się do wykonawcy I etapu budowy S-8 o dokonanie napraw tych dróg, oczyszczenie i uzupełnianie ich poboczy, mycie oznakowania pionowego. Żądania te były artykułowane w przekazywanych do wykonawcy notatkach służbowych z przeglądu dróg powiatowych.

W dniu 21 kwietnia 2011 r. zwrócono się o: (1) remont nawierzchni oraz uzupełnienie poboczy drogi 1480D; (2) remont nawierzchni drogi 1472D, (3) umycie zabrudzonego oznakowania pionowego na drogach 1480D, 1470D i 1472D.

Z uwagi na to, że wykonawca do dnia 4 maja 2011 r. nie przeprowadził zleconych przez ZDP w Oleśnicy prac, w dniu 6 maja 2011 r. wykonawcy przesłano monit w tej sprawie (tj. notatkę służbową z przeprowadzonego przeglądu dróg z dnia 4 maja 2011 r.), wraz z dodatkową informacją o konieczności wyremontowania nawierzchni drogi nr 1470D.

W dniu 16 maja 2011 r. wykonawca poinformował o zakończeniu remontu drogi 1480D i zadeklarował, że z uwagi na poziom zaawansowania inwestycji nie będzie już korzystał z ww. drogi, nawet w sytuacjach awaryjnych (spowodowanych brakiem możliwości przejazdu po drogach technologicznych).

W dniu 26 maja 2011r. ZDP w Oleśnicy ponownie zlecił wykonawcy: (1) umycie zabrudzonego oznakowania pionowego na drogach 1480D, 1470D i 1472D; (2) wykonanie remontu nawierzchni drogi 1470D – ubytków krawędziowych oraz warstwy ścierniej; (3) uprzątnięcie odpadów, fragmentów asfaltu i gruzu z poboczy drogi 1472D. W przesłanej wykonawcy notatce w powyższej kwestii ZDP w Oleśnicy zastrzegł, że w przypadku braku wykonania prac do końca maja 2011 r., prace te wykona samodzielnie, a w celu pokrycia kosztów ich wykonania uruchomi złożoną przez wykonawcę gwarancję bankową.

W dniu 2 czerwca 2011r. ZDP w Oleśnicy przeprowadził kolejną kontrolę stanu użytkowanych dróg powiatowych przy współudziale przedstawiciela wykonawcy. W związku z tą kontrolą wykonawcy zalecono: (1) uprzątnięcie zanieczyszczeń poboczy przy drogach 1470D i 1472D; (2) remont kolejnego odcinka drogi 1480D; (3) uzupełnienie wybitych poboczy drogi 1470D. Stwierdzono również, że znaki pionowe zostały przez wykonawcę umyte.

O tym, że wykonawca niewystarczająco aktywnie reaguje na wydawane przez ZDP w Oleśnicy zlecenia, zarządca poinformował GDDKiA w dniu 29 stycznia 2012 r., wnioskując o kontrolę wykonawcy.

W dniu 22 czerwca 2012 r. ZDP w Oleśnicy ponownie zwrócił się do wykonawcy o wywiązanie się z podjętych zobowiązań i przystąpienie do naprawy dróg powiatowych.

Po zakończeniu inwestycji ZDP w Oleśnicy w dniu 30 października 2012 r. skierował do wykonawcy pisemne wezwanie do odbudowy zniszczonej infrastruktury i przywrócenia dróg powiatowych do stanu poprzedniego. W oparciu o zawartą

umowę, wykonawcę wezwano do wykonania prac na drogach nr 1470D (odcinka o długości 2028 mb), nr 1472D (odcinka o długości 4346 mb) oraz drogi 1480D. W piśmie tym zażądano realizacji zakresu napraw ustalonych w zawartej umowie oraz przedłożenia do dnia 6 listopada 2012 r. szczegółowego harmonogramu prac naprawczych i odtworzeniowych.

W efekcie wszystkich ww. działań, drogi nr 1470D, 1472D, oraz 1480D zostały przez wykonawcę wyremontowane w okresie od 15 września 2013 r. do 15 maja 2014 r. Odbiór wykonanych robót udokumentowano protokołami z dnia 28 maja 2014 r. oraz 6 czerwca 2014 r.

W ramach udzielonej gwarancji, na wniosek ZDP w Oleśnicy (skierowany za pośrednictwem GDDKiA Oddział we Wrocławiu w dniu 16 kwietnia 2015 r.), wykonawca przeprowadził prace remontowe polegające na likwidacji zaniżenia w drodze 1472D w miejscu jej połączenia z nawierzchnią wiaduktu.

(dowód: akta kontroli str. 1311 – 1343)

Naprawy przywracające stan nawierzchni dróg powiatowych, po zakończeniu przez wykonawcę budowy I etapu odcinka drogi S-8 zostały wykonane. Natomiast, jak wyjaśniła Dyrektor ZDP w Oleśnicy, w przypadku budowy II odcinka S-8, wykonawca w przeważającej większości korzystał z dróg technologicznych wykonanych na potrzeby kontraktu, z dróg lokalnych innych niż powiatowe, a także z DK8, na której nie obowiązywały ograniczenia tonażowe.

(dowody: akta kontroli str. 1126-1131)

Dyrektor ZDP w Oleśnicy wyjaśniła także, iż ZDP w Oleśnicy nie ponosił wydatków na zadania remontowe lub inwestycyjne związane z naprawą dróg powiatowych wykorzystywanych podczas budowy drogi ekspresowej S-8.

(dowody: akta kontroli str. 1126-1131, 1344-1451)

2.3. Oględziny wybranych odcinków dróg

Opis stanu
faktycznego

W toku kontroli oględzinom poddano następujące drogi Obwodu Drogowego Oleśnica⁴⁰:

1. 1470D od drogi wojewódzkiej nr 340 do Sosnowki,
2. 1453D odcinek Ludgierzowice – Złotów,
3. 1480D odcinek Dobroszyce do Grabowno Wielkie oraz Grabowno Wielkie – Dobroszyce – Stępin,
4. 1472D odcinek Jenkowice do granicy powiatu oraz Jenkowice – Oleśnica, oraz drogi Obwodu Drogowego Syców:
5. 1465D odcinek od drogi krajowej nr 8 do 1498D,
6. 1498D odcinek Szczodrów do drogi wojewódzkiej nr 448,
7. 1497D odcinek Stradomia Wierzchnia do drogi wojewódzkiej nr 448,
8. 1499D trasa Stradomia Wierzchnia – Szczodrów – Ostrowina oraz Stradomia Wierzchnia – Działdowa Kłoda,
9. 1500D odcinek Działdowa Kłoda – Ślizów do drogi wojewódzkiej nr 448,
10. 1502D DW449 – granica powiatu.

⁴⁰ Oględziny zostały przeprowadzone w dniach 28-29 maja 2015 r. w obecności Kierowników Obwodów Drogowych w Oleśnicy oraz Sycowie.

W trakcie oględzin nie stwierdzono ograniczenia w widoczności znaków drogowych znajdujących się w pasach ww. dróg, jak również uszkodzeń mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo powstania znacznej szkody w mieniu. Drogi, po których odbywał się transport materiałów na potrzeby budowy S-8 były wyremontowane. Jednak z uwagi na to, że inwestycja została zakończona w 2012 r. w trakcie czynności kontrolnych nie było możliwości ustalenia w jakim momencie powstały stwierdzone w trakcie oględzin występujące miejscowo uszkodzenia nawierzchni (ubytki, pęknięcia poprzeczne i podłużne) oraz nierówności jezdni.

(dowody: akta kontroli str. 1453 - 1461)

2.4. Współdziałanie ZDP w Oleśnicy z GDDKiA Oddział we Wrocławiu

Opis stanu faktycznego

Sprawy związane z ochroną stanu technicznego dróg lokalnych, ZDP w Oleśnicy kierował i rozwiązywał bezpośrednio z wykonawcami poszczególnych odcinków budowanej drogi S-8. ZDP Oleśnica współdziałał w tym zakresie także z GDDKiA Oddział we Wrocławiu w przypadku:

1. Skarg mieszkańców użytkujących drogę 1472D w pobliżu budowanej drogi S-8;

W dniu 29 stycznia 2012 r. ZDP w Oleśnicy zawnioskował do GDDKiA Oddział we Wrocławiu o przeprowadzenie kontroli objazdu wykonanego przez wykonawcę, na trasie Oleśnica – Jenkowice w związku z budową odcinka pierwszego etapu S-8. Prośba ta była podyktowana skargami jednej z mieszanek regularnie korzystającej z drogi 1472D oraz skargą Sołtysa Jenkowic.

2. Niewłaściwego wykonania naprawy drogi 1472D;

ZDP w Oleśnicy w dniu 16 kwietnia 2015 r. skierował do GDDKiA Oddział we Wrocławiu prośbę o likwidację przez wykonawcę I etapu, zaniżenia w drodze powiatowej 1472D w miejscu jej połączenia z nawierzchnią wiaduktu (WN-19) nad drogą S-8, pomimo że miejsce to było już przez wykonawcę remontowane w 2014 r. oraz protokołarnie odebrane przez przedstawicieli ZDP w Oleśnicy. W powyższej kwestii odbyło się spotkanie przedstawicieli wykonawcy i ZDP w Oleśnicy połączone z wizją lokalną, w trakcie, której ustalono, że zaniżenie nie wpływa na bezpieczeństwo ruchu drogowego, jednakże powoduje znaczące dociążenie pojazdów i dyskomfort w trakcie jego pokonywania. GDDKiA Oddział we Wrocławiu poinformowała ZDP w Oleśnicy, że w związku z powyższym wykonawca zadeklarował wykonanie remontu częściowego nawierzchni masą na gorąco w terminie do 15 czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 817; 1034-1053)

Budowa odcinków drogi S-8 nie wpłynęła na ustalony wewnętrznie przez ZDP w Oleśnicy harmonogram własnych prac remontowych i inwestycyjnych. Drogi nr 1470D, 1472D, 1480D, po których odbywał się ruch pojazdów obsługujących budowę drogi S-8, zostały naprawione i wyremontowane przez wykonawcę odcinka I etapu.

(dowód: akta kontroli str. 817, 822-886, 1126, 1344-1451)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przeprowadzone w trakcie kontroli oględziny dróg powiatowych wykazały różnice pomiędzy zatwierdzonymi projektami stałej organizacji ruchu, a stanem istniejącym zastałym na drogach powiatowych nr 1470D, 1498D, 1497D, 1499D, 1502D. W projektach stałej organizacji ruchu nie uwzględniono znaków drogowych, które znajdowały się w pasie ww. dróg, jak również w ciągu dróg nie było znaków, które znajdowały się w ww. dokumentacji. Odpowiedzialni za powyższe Kierownicy Obwodów Drogowych oraz Specjalista ds. Zamówień Publicznych wyjaśnili, że wynikało to z uwarunkowań związanych z bieżącą eksploatacją dróg oraz dewastacji powodowanych przez użytkowników dróg, a także braku zaktualizowania w okresie ostatniego roku projektów stałej organizacji ruchu. Dyrektor ZDP w Oleśnicy zadeklarowała, że do końca 2015 r. wskazane powyżej rozbieżności zostaną usunięte.

(dowody: akta kontroli str. 1453 – 1461)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Przykładem dobrej praktyki było działanie ZDP w Oleśnicy polegające na kierowaniu pisemnych zawiadomień do DSDiK w sprawie postępującej degradacji, będącej w zarządzie tej jednostki drogi wojewódzkiej nr 340, przebiegającej przez Powiat Oleśnicki, po której odbywał się transport materiałów na potrzeby budowy drogi ekspresowej S-8.

(dowód: akta kontroli str. 459)

Ocena cząstkowa

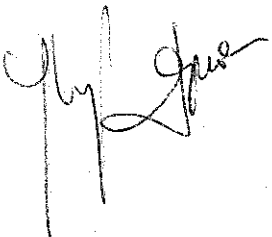
Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność ZDP w Oleśnicy w obszarze egzekwowania napraw zniszczeń i uszkodzeń powstałych przy budowie odcinków drogi ekspresowej S-8.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy o NIK*, wnosi o:

1. Przeprowadzanie kontroli rocznych mostów i wiaduktów przez osoby z uprawnieniami wymaganymi art. 62 ust. 4 *ustawy Prawo budowlane*.
2. Dokonywanie okresowych kontroli przepustów drogowych w zakresie określonym w art. 20 pkt 10 *ustawy o drogach publicznych* oraz z częstotliwością wynikającą z art. 62 ust. 1 *ustawy Prawo budowlane*.
3. Przeprowadzenie przeglądu oznakowania dróg powiatowych będących w zarządzie ZDP w Oleśnicy oraz zaktualizowanie projektów stałej organizacji ruchu na tych drogach.
4. Doprowadzenie do aktualizacji przez Radę Powiatu Oleśnickiego Statutu ZDP w Oleśnicy w zakresie zadań wynikających z *ustawy o drogach publicznych*.

1. kw - n

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

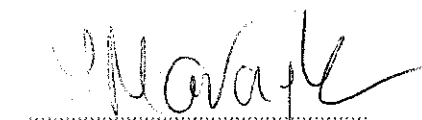
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

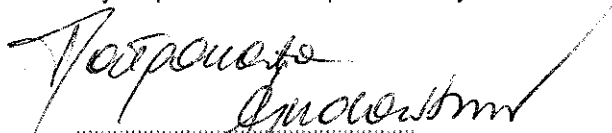
Wrocław, dnia 29 lipca 2015 r.

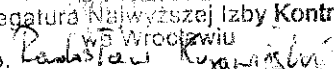
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontrolerzy
Joanna Marczyk
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Małgorzata Grudowska
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
z up.
Radosław Kujawiński
Wicedyrektor
.....
podpis

